

QORTI TA' L-APPELL

**ONOR. IMHALLEF
RAYMOND C. PACE**

Seduta tat-30 ta' Novembru, 2011

Appell Civili Numru. 25/2010/1

Avviz Numru: 25/10/CSH fl-ismijiet:-

Bryan Ellul Sullivan

vs

**Direttur Generali Qrati ta' Malta, Kummissarju tal-
Pulizija u Kontrollur tad-Dwana**

Il-Qorti,

I. PRELIMINARI.

Illi fit-13 ta' Lulju 2010 il-Qorti tal-Magistrati ppronunzjat isegwenti sentenza fl-ismijiet premissi: -

“Il-Qorti:-

Rat ir-rikors promotur ipprezentat mill-attur nhar id-29 ta' Jannar 2010 fejn talab lil din il-Qorti :-

Kopja Informali ta' Sentenza

1. "prevja dikjarazzjoni li l-konvenuti jew min minnhom huma responsabbli ghal-hlas ta' somma ta' hames elef ewro (€5000) dovuta lilu wara li din is-somma instabet nieqsa minn somma ta' erbghin elf ewro (€40,000) elevata mill-pussess tieghu mill-ufficjali tad-Dwana u esebita fil-proceduri kriminali istitwiti kontra tieghu fl-ismijiet "Il-Pulizija vs Bryan Ellul Sullivan". Dawn il-flus instabu nieqsa hekk meta l-attur gie debitament awtorizzat sabiex jirtira s-somma ta' erbghin elf ewro (€40,000). Irrizulta li fl-envelope lilu moghti mid-deputat registratur, li nfetah quddiem l-istess deputat registratur, kien hemm biss l-ammont ta' hamsa u tletin elf ewro (€35,000), u cioe` kien hemm nieqsa s-somma ta' hames elef ewro (€5,000);

2. Il-konvenuti jew min minnhom ihallsu lill-attur l-imsemija somma ta' hamest elef ewro (€5,000) flimkien mal-interessi mid-data tas-sentenza tat-23 ta' Gunju 2009.

Bl-ispejjez inkluz dawk tal-ittra ufficjali pprezentata fil-11 ta' Dicembru 2009, u bl-interessi kif fuq spjegat kontra l-konvenuti li huma min issa ingunti in subizzjoni."

Rat ir-risposta tal-Kummissarju tal-Pulizija u tal-Kontrollur tad-Dwana fejn eccepew bir-rispett is-segwenti:-

1. "Illi t-talbiet attrici huma nfondati fil-fatt u fid-dritt u ghandhom jigu michuda fil-konfront tal-esponenti ghas-segwenti ragunijiet:

a. Illi ladarba l-flus kontanti illi gew elevati minn fuq ir-rikorrent gew esebiti fi proceduri kriminali, dawn il-flus ma jibqghux aktar taht il-kustodja tal-Kummissarju tal-Pulizija jew tal-Kontrollur tad-Dwana imma jaqghu taht il-kustodja tar-Registratur skont id-disposizzjonijiet tal-**Artikolu 667** et seq tal-Kodici Kriminali.

b. Illi fil-konfront tal-esponenti l-pretensjonijiet rikorrenti huma infondati stante illi l-esponenti ma ghandhom fil-pussess taghhom l-ebda flejjes li jappartjenu lir-rikorrent u li jistghu jikkonsenjawlu u ghalhekk ma jirrispondux ghat-talba kif dedotta fl-att promotur.

c. Illi r-rikorrent irid igib prova illi effettivament originarjament kienu gew elevati minn fuq il-persuna tieghu l-ammont ta' erbghin elf ewro (€40,000) kif dedott fl-att promotur. Irid igib prova wkoll li s-somma esebita fil-proceduri kriminali kontrih kienet ta' erbghin elf ewro (€40,000).

2. Illi in vista tas-suespost huma ma jirrispondux ghal imghax kif mitlub mir-rikorrenti fl-att promotur.

3. Salv eccezzjonijiet ohra.

Bl-ispejjez kontra r-rikorrenti.”

*Rat l-affidavit tal-attur **Bryan Ellul Sullivan** kif prezentat fl-atti permezz ta' nota nhar id-disgha u ghoxrin (29) ta' Marzu 2010 (fol 17). Stqarr li huwa kien gie akkuzat il-Qorti nhar is-27 ta' Dicembru 2008 talli waqt li kien sejjer jitlaq minn dawn il-Gzejjer kellu fil-pusess tieghu aktar minn ghaxart elef ewro (€10,000) u ma kienx iddikjarahom lill-Awtoritajiet koncernati. Ghalhekk l-ufficjali tad-Dwana hadulu dak kollu li kien in excess tas-somma t'ghaxart elef euro (€10,000) u elevaw minn fuq il-persuna tieghu s-somma ta' erbghin elf ewro (€40,000).*

Huwa nghata ricevuta ta' dawn il-flejjes u esebixxa fotokopja taghha li giet markata bhala Dok E.

In segwitu' kienu ttiehdu fil-konfront tieghu proceduri kriminali, liema proceduri gew konkluzi fit-23 ta' Gunju 2009 u minnhom kien hareg liberat. Ikkonferma li pero' l-flus tieghu, li kienu gew elevati minn fuqu, kienu gew depozitati f'dawn l-istess proceduri kriminali. Ghalhekk huwa kien ipprezenta rikors quddiem dik il-Qorti sabiex jirtira l-flejjes li kienu gew hekk depozitati u fil-fatt esebixxa kopja ta' dan ir-rikors li gie mmarkat bhala Dok F. Nhar it-2 ta' Settembru 2009 huwa kien inghata permess sabiex jirtira flusu u kien mar flimkien mal-Avukat tieghu sabiex jirtirahom.

Kienu marru ghand is-Sur Xavier Mangion u meta gew biex jirtiraw il-flejjes u ghaddew l-istess, sabu li kien hemm

hamest elef ewro (€5000) nieqes. Minnufih giet imsejha Sue Fenech id-Deputat Registratur tal-Magistrat Antonio Micallef Trigona, quddiem min kienu gew depozitati l-flejjes, sabiex jaghmlu l-verifiki tagghom. Maghha gabet il-process minn fejn jirrizulta skont verbal li kien hemm li kienet giet depozitata s-somma ta' erbghin elf ewro (€40,000).

Dak il-hin il-flus regghu tpoggew go envelope kannella u nkiteb l-ammont ta' flus li kienu nstabu. Dan l-envelop gie ffirmit minn kull min kien prezenti wara li gie ssiggillat. Ftehm u li l-avukat tieghu kellu jipprezenta rikors quddiem il-Magistrat sabiex jintalab direzzjoni ta' dak li kellu jsir. Ir-rikors sar u kellhom jergghu jiltaqghu l-Qorti sabiex il-flejjes jergghu jigi maghduda. Kien intalab permess sabiex il-hamsa u tletin elf ewro (€35,000) jigu irtirati. Il-flus gew maghduda u huwa rtira s-somma ta' hamsa u tletin elf Ewro (€35,000) kif hemm miktub fid-dokument D. Kien ghalhekk li mbaghad fetah din il-kawza odjerna sabiex jjehu d-differenza.

*Rat ukoll l-affidavit ta' **Dottor Peter Fenech** prezenat fl-istess jum ma' dak tal-attur, fejn dan ikkonferma dak kollu li qal l-attur fl-affidavit tieghu.*

*Semghet lil **Sue Fenech** tixhed nhar is-sitta (6) ta' Mejju 2010. Hija kkonfermat li hija tahdem bhala Deputat Registratur tal-Magistrat Antonio Micallef Trigona u kkonfermat li quddiemu kien instema' l-kaz kriminali ta' **I-Pulizija vs Bryan Ellul Sullivan**. Ikkonfermat li seduta stante fl-atti ta' din l-istess kawza gew depositati s-somma ta' erbghin elf ewro (€40,000) mill-Ispettur Ivan Cilia. Stqarret li l-Ispettur Cilia ghaddielha din is-somma go envelop kannella ssiggilat. Ikkonfermat li dritt wara s-seduta l-marixxall taghha kien ha l-envelop ghand l-ufficcju tal-esebiti flimkien mal-ktieb tal-esebiti u l-ufficjal iffirma fuqu li rcevihom bhal ricevitur tagghom.*

Kompliet tikkonferma li l-kawza kriminali giet deciza nhar it-23 ta' Gunju 2009 u l-attur ghamel rikors sabiex jirtira dawk il-flejjes. Dan gie milqugh mill-Qorti u meta l-attur

mar biex jirtira l-flus sab li kien hemm hamest elef ewro (€5,000) neqsin. Hija kienet prezenti mera l-attur mar sabiex jiritira l-flus u maghha kien hemm l-avukat difensur tieghu Dr. Peter Fenech u Xavier Mangion ghan-nom tal-Qorti. Il-flejjes regghu tpoggew go envelop kannella u kull min kien prezenti ffirma fuq dan l-envelop li gie ssiggilat, u sussegwentement l-attur talab direzzjoni mill-Qorti permezz tar-rikors opportun.

Taf li l-Magistrat innomina lil Martin Bajjada sabiex jiffotografa l-flejjes kollha li kien hemm u pprezenta rapport lill-Magistrat Micallef Trigona. L-attur ghamel rikors iehor sabiex almenu jiritira l-flejjes li kien hemm u l-Magistrat laqa' t-talba u ghalhekk illum hemm biss kwistjoni fuq il-bilanc ta' hamest elef ewro (€5,000).

Stqarret li meta l-Ispettur Cilia kien ipprezenta l-envelop originarjament quddiemha hija ma fethitx l-envelop u ma ghoddietx dak li kien hemm. Strahet biss fuq dak li qal l-ufficjal tal-pulizija. Qalet ukoll li meta hija marret mal-attur biex jigbor flusu sabet li dawn kienu ghadhom fl-istess envelop impoggi go envelop iehor tal-Gvern. Hija esebiet il-file kriminali relattiv li gie markat bhala Dok Z.

Illi nhar it-23 ta' Gunju 2010 in kontro-ezami tghid li hija qatt ma ghoddiet il-flus li gew mghoddija lilha ghaliex rat li kien hemm il-firma ta' ufficjal tal-pulizija. Ikkonfermat dak kollu li kienet qalet fl-ezami taghha. Ikkonfermat ukoll li hija baghtet il-messaggier taghha bl-envelop ghand l-exhibits officer dritt wara s-seduta.

*Semghet lil **Joseph Sacco** Direttur tal-Qrati Kriminali. Dan ikkonferma li l-involviment tieghu kien tali li kien prezenti meta rega' nfetah l-envelop quddiem l-attur u l-avukat difensur tieghu, l-exhibits officer Xavier Mangion, ir-rapprezentanti tad-Dwana Joseph Borg, Marco Sciberras u Emmanuel Sammut u l-Ispettur Ivan Cilia.*

Ikkonferma li meta nfetah l-envelop kien hemm biss is-somma ta' hamsa u tletin elf ewro (€35,000).

*Illi nhar is-6 ta' Mejju 2010 xehed **Xavier Mangion** fil-kwalita` tieghu ta' exhibits officer u kkonferma li l-**exhibit number SB148/09** gie moghti lilu min Jean Paul, li huwa l-marixxall tal-Magistrat Micallef Trigona. Jikkonferma li dan l-ezebit kien jikkonsisti f'pakkett issiggilat sew. Wara huwa poggieh fis-safe tal-Qorti u kiteb referenza ghalih fuq il-ktieb tal-esebiti, sabiex meta jkun hemm ordni appozita ta' zbank mill-Qorti huwa jkun f'posizzjoni li jirtirah.*

Spjega li fit-12 ta' Settembru 2009, cioe' hames xhur wara li effettivament kien gie depositat, Sue Fenech attiratlu l-attenzjoni tieghu li kien hemm digriet tal-Magistrat Dottor Antonio Micallef Trigona fejn kien laqa' t-talba tal-attur sabiex huwa jkun jista' jiritra l-flus tieghu. Huwa kien mar fis-safe, sab l-envelop u dan infetah fil-presenza ta' Dr. Peter Fenech, tal-attur u ta' Sue Fenech, u nstab li kien hemm hamest elef ewro neqsin (€5,000). Ghalhekk huma regghu poggew il-flus fl-istess envelop, issiggillawh u poggewh fis-safe.

Jiftakar li darba minnhom kienu zammu laqgha fil-kamra tal-gurati u dan l-envelop rega' nfetah u gie konfermat li kien hemm hamest elef ewro neqsin (€5,000). Fuq ordni tal-Magistrat dan l-envelop bil-flus kollha ta' go fih inghata lil Martin Bajada sabiex il-flejjes kollha jigu fotografati.

Fil-25 ta' Novembru 2009 l-attur rega' mar sabiex jizbanka l-flus wara li kien inghata digriet appozitu, u fil-fatt irtira is-somma ta' hamsa u tletin elf ewro (€35,000) u pproceda b'din il-kawza ghall-bilanc.

***Joseph Borg**, rapprezentant tad-Dwana xehed nhar is-6 ta' Mejju 2010 u kkonferma li huwa kien prezenti ghal-laqgha li kienet inzammet fil-kamra tal-gurati meta nfetah l-envelop li originarjament kien fih is-somma t'erbgħin elf ewro (€40,000). Mieghu kien hemm ukoll Marco Sciberras u Emmauel Sammut mid-Dwana, kien hemm l-Ispettur Ivan Cilia u Dr Peter Fenech mal-attur. Dakinhar il-flus gew mghaduda mill-gdid u gie kkonfermat li kien hemm biss is-somma ta' hamsa u tletin elf ewro (€35,000).*

Saviour Balzan xehed nhar is-6 ta' Meju 2010 (fol. 49) fil- kariga tieghu ta' Fizzjal mad-Dwana u kkonferma li kienu sabu somma ta' hamsin elf ewro (€50,000) fuq il-persuna ta' Bryan Ellul Sullivan huwa u tielaq minn Malta, u kienu ghalhekk zammew is-somma t'erbgħin elf ewro (€40,000). Huwa poggja dawn il-flejjes go safe custody bag u poggihom gos-safe tad-Dwana. In segwitu' huwa ghadda din is-somma flus lill-Ispettur Cilia sabiex jigu esebiti l-Qorti. Jghid li huwa ghadd din is-somma darbtejn, anke fil-presenza tal-Ispettur Cilia qabel ma dawn gew depositati l-Qorti. Jghid li kien il-Qorti meta dawn il-flejjes gew mghoddija lid-Deputat tal-Magistrat, pero' ma jstax jikkonferma jekk kienux go envelop issigillat. Ikkonferma li huwa ta dawn il-flejjes lill-Ispettur Cilia dakinhar li l-attur tressaq il-Qorti u qabel ghalhekk ma gew depositati hemm.

Marco Sciberras, ufficjal tad-Dwana xehed fl-istess jum tas-6 ta' Meju 2010 u kkonferma dak kollu li qal Saviour Balzan. Zied pero' li magghom meta ghoddew il-flus fil-bini tal-Qorti, qabel ma ghaddewhom lill-Ispettur Cilia, kien hemm ukoll Raymond Muscat u Anthony Fenech, zewg fizzjali ohra tad-dwana.

Ikkonferma li l-flus inaddu fil-kuritur tal-Awla hdax u meta l-Ispettur ra l-flejjes u kien sodisfatt, dawn il-flejjes li kienu go envelop abjad, gew mogħtija lill-Ispettur Ivan Cilia. Mistoqsi jekk l-Ispettur Cilia rilaxxjax xi ricevuta jghid li ma jinhargux ricevuti bejn id-Dwana u l-Pulizija.

Emanuel Sammut rapprezentant tad-Dwana jghid nhar is-6 ta' Meju 2010 li darba minnhom kellu laqgha fl-ufficcju tal-Avukat Generali flimkien mal-Ispettur Cilia u ddecidew li jigu jaraw l-envelop fejn kienu depositati l-flus, pero' dakinhar ma setghux jarawh ghaliex gew infurmati li kien taht inkjesta. Jaf pero' li s-Sur Mangion kellem lill-Ispettur u qallu li meta nghata l-flus ma kienx ghodhom qabel ma poggiehom fis-safe.

Sussegwentement jaf li ha sehem f'laqgha ohra li nzammet il-Qorti fil-kamra fejn jiltaqghu l-gurati, flimkien m'ohrajn u fil-presenza tad-Direttur tal-Qorti kien hemm l-

envelop fejn kieu gew impoggija l-flus, u dan l-envelop infetah quddiemu u nstab li kien hemm biss is-somma ta' hamsa u tletin elf ewro (€35,000) minflok erbghin elf ewro (€40,000) kif kienu poggew huma. Qal li l-flus kienu go envelop abjad li kien dak originarjament uzat mir-rappresentanti tad-Dwana, imbaghad kien hemm envelop iehor kannella u envelop iehor kannella issigillat ukoll.

L-Ispettur Ivan Cilia xehed u kkonferma li huwa kellu kaz il-Qorti ta' excess ta' currency quddiem il-Magistrat Dottor Antonio Micallef Trigona fejn kien hemm akkuzat l-attur odjern. Ikkonferma li dak inhar tal-prezentata huwa flimkien m'ufficjali tad-Dwana, barra fil-kuritur tal-Awla hdax, kien ghadd xi flus fil-prezenza tal-ufficjali tad-Dwana, u kien irrizultalu li kien hemm is-somma t'erbghin elf ewro (€40,000). Huwa ghalhekk pogga dawn il-flus go envelop abjad moghti lill-ufficjali tad-Dwana. Huwa kiteb fuqu is-somma t'erbghin elf ewro (€40,000) u ffirmat fejn jinghalaq l-envelop. Huwa ma ssigillahx bit-tape. Sussegwentement beda jixhed, wara li ta dan l-envelop lil Sue Fenech, id-Deputata tal-Magistrat, sarulu xi domandi mid-difiza. Quddiemu qatt ma regghu gew maghduda wara li kien iddepositahom il-Qorti.

Sussegwentement jaf li l-attur hareg liberat u mar biex jirtira l-flus li kellu l-Qorti. Mistoqsi x'sar minnhom il-flejjes jghid li ma jaf xejn aktar dwarhom wara li kien ghaddihom lill-Qorti.

Raymond Muscat xehed u spjega li l-involviment tieghu kien limitat fl-ajruport meta nstbet is-somma ta' hamsin elf ewro (€50,000) fuq il-persuna tal-attur. Ikkonferma li kienu elevaw is-somma t'erbghin elf ewro (€40,000) u dawn gew mgħoddija lill-ufficjali ohra sabiex titkompla l-investigazzjoni.

Illi nhar l-24 ta' Mejju 2010 Dr. Francesco Depasquale ghad-Direttur Generali tal-Qrati ta' Malta, kien talab li jipprezenta nota t'eccezzjonijiet għan-nom tal-konvenut Direttur tal-Qorti u stante n-nuqqas t'oggezzjoni tal-attur il-Qorti kienet laqghet it-talba u pprefiggiet terminu ta'

gimgha mill-24 ta' Mejju 2010 ghal dan il-ghan. Dan nonostante pero' n-nota ma dahlitx fl-atti.

Ikkunsidrat:-

Illi m'hemmx dubju li din il-kawza hija limitata ghas-somma ta' hamest elef ewro li kienu depositati l-Qorti u ma nstabux meta l-attur mar biex jirtirahom skont digriet tal-Qorti. Dwar dan m'hemmx kontestazzjoni u l-kontestazzjoni hija limitata biss dwar min mill-konvenuti ghandu jinzamm responsabbli. Bhala fatti tal-kaz jidher li hemm qbil bejn il-partijiet fuq dak kollu li nghad dwar kif gew elevati l-flus u kif spickaw esebiti l-Qorti taht il-kustodja taghha.

*Minn dak li jirrizulta m'hemmx dubju li l-flejjes fl-ammont t'erbghin elf ewro (€40,000) gew depositati l-Qorti nhar it-2 ta' April 2008 mill-Ispettur Cilia fil-kawza kriminali **II-Pulizija vs Bryan Ellul Sullivan** tramite d-Deputat Registratur tal-Magistrat, Sue Fenech, f'envelop issiggilat. (vide verbal tal-Qorti tal-Magistrati fol 5 tal-process kriminali esebit f'dawn l-atti.) Illi ghalhekk minn hemm 'il quddiem il-Qorti saret id-depositarju ta' dawn il-flejjes.*

L-Artikolu 1899 tal-Kodici Civili (Kap. 16 tal-Ligijiet ta' Malta) jipprovdi illi:-

"Id-depositarju ghandu, fil-kustodja tal-haga taht depositu, jiehu hsieb daqs kemm jiehu fil-kustodja ta' hwejgu".

*Illi ta' rilevanza huma wkoll id-dispozizzjonijiet tas-**subincizi (a) u (c) tal-artikolu 1900** li jipprovdu ssegwenti:*

"(1) Id-dispozizzjonijiet tal-ahhar artikolu qabel dan ghandhom jigu applikati b'mod aktar sever:

(a) meta d-depositarju jkun offra ruhu huwa nniffsu sabiex jiehu lura d-depositu;

(c) meta d-depositu jkun sar biss fl-interess tad-depositarju.

(2) *F'kull wiehed mill-kazijiet imsemmijin fil-paragrafi (a), (b) u (c) tas-subartikolu (1) ta' dan l-artikolu, jghoddu d-dispozizzjonijiet tas-subartikolu (1) ta' l-artikolu 1132;....".*

Illi l-Artikolu 1132 tal-Kodici Civili jipprovdi hekk:

"(1) Bla hsara ta' kull dispozizzjoni ohra ta' dan il-Kodici dwar id-depositi, id-diligenza li wiehed ghandu juza fl-ezekuzzjoni ta' kull obligazzjoni, sew jekk din ikollha bi hsieb il-gid biss ta' wahda mill-partijiet sew jekk tal-parti l-wahda u l-ohra, hija, f'kull kaz, dik ta' missier tajjeb tal-familja, kif hemm provdut fl-artikolu 1032".

Illi l-Artikolu 1904 jipprovdi s-sewgenti:-

"(1) Id-depositarju ghandu jrodd dik il-haga stess li jkun ircieva, fl-istat li din tkun tinsab fiz-zmien tar-radd.

(2) It-tgharriq li jsir fil-haga minghajr htija tad-depositarju jbaghtih id-depositant".

Illi jirrizulta li dawn il-flejjes inghataw lill-Exhibits Officer u li dan poggihom fis-safe. Jinghad pero' li huwa qatt m'ghadd is-somma flus li giet moghtija lilu u qabad u pogga l-envelop b'dak li kien hemm go fih gos-safe minghajr ma ha l-prekawzjoni li fl-envelop verament kien hemm dak li kien hemm miktub fuqu, u cioe' s-somma t'erbghin elf ewro (€40,000). Jidher ghalhekk li kemm id-Deputat Registratur, kif ukoll l-Exhibits Officer m'ghoddewx dawn il-flejjes u qaghdu biss fuq il-kelma tal-Ispettur Ivan Cilia.

Illi m'hemmx dubju li galadarba l-oggetti gew depositati ghand il-konvenut, huwa kellu l-obbligu li jiehu hsiebhom b'dan li jroddhom lura meta hekk mitlub, u jekk dawn ma jkunux aktar disponibbli ghandu jaghmel tajjeb ghan-nuqqas taghhom. Ovvjament dan ma sarx f'din il-kawza.

*Illi fil-kawza fl-ismijiet "**Dimech vs Kummissarju tal-Pulizija**", deciza mill-Qorti tal-Appell fid-29 ta' April 1996, intqal illi "l-r-responsabbilta' ta' depositarju hija dik ta'*

bonus paterfamilias u huwa ghandu l-obbligu li jipprova li ma setax jevita t-telf tal-oggetti hekk lilu konsenjati, u fin-nuqqas iwiegeb ghad-danni”

*Illi fil-kawza fl-ismijiet “**Mary Hall vs Emmanuel Xuereb**”, deciza mill-Prim’ Awla tal-Qorti Civili fis-27 ta’ Marzu 1946, il-Qorti nnotat illi d-depositarju, anki b’titolu gratuwit, ghandu juza fil-kustodja tal-haga l-istess diligenza li juza fil-kustodja ta’ hwejgu. In konferma ta’ dak stabbilit mill-Kodici Civili, hija qalet ukoll li d-depositarju ghandu jrodd il-haga lil min fdahielu fl-istess stat li kienet giet konsenjata lilu. Konsegwentement id-depositarju li jonqos minn dawn l-obbligi huwa responsabbli ghad-danni lejn iddepositant.*

Illi r-responsabbilta’ ta’ depositarju hija dik ta’ bonus paterfamilias u huwa ghandu l-obbligu li jipprova li ma setax jevita t-telf tal-oggetti hekk lilu konsenjati, u fin-nuqqas iwiegeb ghad-danni.

*Illi in effetti fil-kawza fl-ismijiet “**Maria Camilleri vs Duminku Attard**” (P.A. (JSP) 2 ta’ April 1992) inghad illi:-*

*“Huwa provvdut fil-ligi li min jircievi d-depositu ghandu juza l-istess diligenza fuq il-haga depositata qisha kienet tieghu, jigifieri juza d-diligenza li jirrizerva ghall-hwejjeg tieghu... Ghaldaqstant l-attur nomine bhala depositarju kellu juza d-diligenza ta’ ‘buon padre di famiglia’ (**Pietro Contini vs Giorgio Zammit (Vol. XXIX. P I. 1422)**)”.*

*“Id-depositarju huwa obbligat juza, fil-kustodja tal-oggetti depositati ghandu, l-istess diligenza li huwa juza fil-kustodja ta’ hwejgu, u huwa obbligat irodd dawk l-oggetti biss lil min ikun iddepositant ghandu jew lill-persuna illi f’isimha jkun sar id-depositu jew lil min ikun inkarigat biex jircevihom. Id-depositarju li jonqos minn dawn id-dmirijiet huwa responsabbli tat-telf jew hsara li dan in-nuqqas igib lis-sid tal-haga depositata jew lil min ikun iddepositant” (Vol. XXIX. P I. 1244). (ara wkoll “**Reginald Micallef et nomine vs Godwin Abela et nomine**” – A.K. 16 ta’ Marzu 1992).*

Illi ghalhekk fid-dawl tas-suespost m'hemmx dubju li huwa l-konvenut Direttur Generali tal-Qorti, li huwa kontumaci, li ghandu jirrispondi ghat-talba attrici. Il-konvenuti Kummissarju tal-Pulizija u Kontrollur tad-Dwana m'ghandhomx jinstabu responsabbli ghal dan in-nuqqas, u dan a bazi tal-principju li una volta l-oggett gie depositat il-Qorti hija l-Qorti li trid twiegeb ghal nuqqas ta' kustodja tal-oggett.

Ghaldaqstant din il-Qorti qieghda tilqa' t-talba attrici, filwaqt li tilqa' l-eccezzjonijiet tal-konvenuti Kontrollur tad-Dwana u Kummissarju tal-Pulizija, u tikkundanna lill-konvenut Direttur Generali tal-Qorti jhallas lill-attur dik is-somma msemmija fir-rikors promotur fl-ammont ta' hamest elef ewro (€5,000).

L-ispejjez ta' din l-procedura, kif ukoll l-imghax skont il-Ligi, ghandhom jithallsu kollha mill-konvenut Direttur Generali tal-Qorti".

Rat ir-rikors tal-appell tad-Direttur Generali tal-Qorti datat 3 ta' Awwissu 2010 fejn talab lill-Qorti sabiex *in vista* tal-aggravji minnu mressqa tilqa' l-appell tieghu u dan billi tirrevoka u thassar is-sentenza appellata.

Rat ir-risposta tal-appell ta' Bryan Ellul Sullivan datata 23 ta' April 2010 a fol. 5 tal-process fejn sostna ghar-ragunijiet hemm indikati li s-sentenza tal-Ewwel Qorti hija gusta u timmerita konferma u ghalhekk l-appell interpost ghandu jigi michud.

Rat li din il-kawza kienet appuntata ghas-smigh ghas-seduta tas-26 ta' Jannar 2011.

Rat ir-risposta tal-Kummissarju tal-Pulizija u tal-Kontrollur tad-Dwana datata 31 ta' Jannar 2011 a fol 11 tal-process fejn sostnew li ghar-ragunijiet hemm indikati s-sentenza tal-Ewwel Qorti hija gusta u timmerita konferma u ghalhekk l-appell interpost ghandu jigi michud.

Rat il-verbali tas-seduti mizmuma quddiem il-Qorti fejn fis-seduta tat-22 ta' Marzu 2011 meta ssejjah l-appell dehret

Kopja Informali ta' Sentenza

Dr. Roma D'Alessandro ghall-Kontrollur tad-Dwana, Dr. Victoria Buttigieg ghall-Kummissarju tal-Pulizija appellat, Dr. Francesco Depasquale ghall-appellanti u Dr. Peter Fenech ghall-appellat Bryan Ellul Sullivan. Dr. Francesco Depasquale irtira l-ewwel aggravju. Id-difensuri trattaw il-kaz. L-appell gie differit ghas-sentenza ghat-30 ta' Novembru 2011.

Rat l-atti kollha tal-istess kawza inkluz is-sentenza tal-Qorti tal-Magistrati (Malta) fl-ismijiet premissi datata 13 ta' Lulju 2010.

Rat id-dokumenti esebiti.

Rat l-atti kollha l-ohra tal-kawza.

II. KONSIDERAZZJONIJIET.

Illi l-aggravju tal-appellant huwa li huwa rcieva l-envelope minghand l-Ispettur Ivan Cilia li kien fih €40,000 u la darba l-istess envelope instab issigillat kif kien meta kien esebiti mela allura huwa ma jistax jinsab responsabbli ghall-fatt li meta l-istess envelope gie irtirat instab li kien hemm biss €35,000.

Illi l-intimati l-Kummissarju tal-Pulizija u l-Kontrollur tad-Dwana qed *inter alia* jeccepixxu li gie ppruvat li gew esebiti il-Qorti €40,000, u l-fatt li dawn ma inghadewx ma jitfa' l-ebda responsabilita' fuqhom, u dak li gie effettivament pruvat huwa biss li gew depositati €40,000, izda meta nstabu kien hemm biss €35,000.

Illi mill-provi prodotti jirrizulta bla dubju li meta l-appellat Sullivan gie biex jirtira l-flus mill-Qorti instab li kien hemm biss €35,000, izda gie ppruvat ukoll li fis-seduta tat-28 ta' April 2009 quddiem il-Qorti tal-Magistrati, l-Ispettur Ivan Cilia xehed li qed jesebixxi s-somma ta' €40,000, izda ma jidhirx li l-istess somma inghaded minnu fl-Awla tal-Qorti, u l-istess flus kontanti kienu f'envelope abjad li kien issigillat, tant li fil-verbal tal-istess seduta inghad li:-

“Xehed bil-gurament l-Ispettur Ivan Cilia li esebixxa l-kunsens tal-Avukat Generali u stqarrija u envelope sigillat b’40,000 Euro K/B/148/09”.

Illi jirrizulta wkoll mill-provi li dan gie kkonfermat mix-xhud Sue Fenech (xhieda 6 ta’ Meju 2010) li meta gie biex jinfetah tali envelope fit-2 ta’ Settembru 2009 dan l-istess envelope kien ghadu ssigillat u nfetah fil-presenza ta’ Bryan Ellul Sullivan, Xavier Mangion u Dr. Peter Fenech, u fih instabu biss €35,000. Dan jinsab ikkorroborat mix-xhieda ta’ Dr. Peter Fenech (affidavit 29 ta’ Marzu 2009 – fol. 22) u Xavier Mangion (xhieda 6 ta’ Meju 2010 – fol. 45) u Joseph Borg, rapprezentant tad-Dwana (xhieda 6 ta’ Meju 2010). Din ix-xhieda bl-ebda mod ma giet kontradetta li jfisser li la l-envelope baqa’ sigillat mill-mument ta’ depositu quddiem il-Qorti sal-mument tal-ftuh tieghu sabiex jittiehdu lura l-flus li kien hemm fih, mela allura dak li kien fih baqa’ fih. Dan ifisser li l-istess envelope kif issigillat meta esebit fil-Qorti, ma kienx hemm fih €40,000, izda s-somma li effettivamente instabet meta gie miftuh, ghaliex ma jistax ikun li kieku kien hemm depositati fih €40,000, u f’xi mument wara li l-istess envelope gie depositat fil-Qorti ssigillat, inhadu xi flus minnu minghajr ma jigi mqatta’ jew imkisser is-sigill. Mela l-unika konkluzjoni logika li din il-Qorti tista’ tasal ghaliha f’dan l-istat tal-provi huwa li l-istess envelope li gie esebit mill-pulizija ma kienx fih l-ammont ta’ €40,000.

Illi huwa veru li l-Ispettur Cilia xehed fis-6 ta’ Meju 2010 li huwa esebixxa envelope b’€40,000 u jghid li huwa ghadd flimkien mal-ufficjali tad-dwana dawn il-flus meta huwa hadhom u dan kollu sar barra l-Awla tal-Qorti, izda l-istess Spettur qatt ma rilaxxa ebda ricevuta tal-istess ammont li huwa allega li rcieva minghand tad-Dwana u l-istess ufficjali tad-Dwana lanqas inghataw ricevuta tal-istess ammont. Jghid li huwa kull ma ghamel kien li pogga l-istess flus fl-envelope, izda ma ssigillahx, u jghid li ma jafx *“x’ghamlet bih id-deputata tal-Magistrat Micallef Trigona, jiena naf biss li ghaddejtilha l-envelope abjad maghluq”.* Izda dan ma jaqbilx mal-verbal tas-seduta tat-28 ta’ April 2009 fejn l-jinghad li l-istess xhud esebixxa l-envelope bil-flus gjo fih fil-kawza kriminali kontra Brian Ellul Sullivan u

dan ghaliex hemm inghad li *“Xehed bil-gurament l-Ispettur Ivan Cilia li esebixxa l-kunsens tal-Avukat Generali u stqarrija u envelope sigillat b’40,000 Euro K/B/148/09”*, kif gja gie indikat, u ma hemm ebda xhieda li b’xi mod tikkontradixxi dan il-verbal fl-att tal-kawza quddiem il-Qorti, anzi l-istess Sue Fenech fis-seduta tas-6 ta’ Mejju 2010 (fol. 40) sostniet li l-envelope meta esebit kien gja issigillat bil-firma tal-ufficjal tal-pulizija, u ma jirrizultax li dan is-sigill qatt inkiser hlief meta gew sabiex jigu rtirati l-flus fit-2 ta’ Settembru 2009 meta appuntu u kif inghad instabu biss €35,000 u dan huwa kkonfermat ukoll mill-kontenut tar-rikors ta’ Bryan Ellul Sullivan datat 9 ta’ Settembru 2009 fejn jghid li l-flus kienu *“f’ envelope sigillat kulur abjad u sigillat f’ envelope iehor kulur kannella mill-ufficjal tad-dwana u pulizija rispettivament”*, b’dan li ma hemm l-ebda dubju li mill-mument li l-istess envelope gie esebit il-Qorti mill-pulizija sal-mument li nfetah kif inghad mill-ufficjali tal-Qorti, l-istess sigill tal-envelope qatt ma kienu mittiefsa, li jfisser li qatt ma nfetah qabel dak in-nhar, u li allura dak li kien originarjament fl-istess envelope kif esebit, baqa’ hekk mhux mittiefes, sakemm quddiem il-persuni indikati ufficjali tal-Qorti, l-envelope infetah u nstab bis l-ammont ta’ €35,000. Mhux hekk biss, izda mix-xhieda tal-ufficjal tad-Dwana Saviour Balzan moghtija fis-6 ta’ Mejju 2010 (fol. 49) l-istess xhud ikkonferma x-xhieda ta’ Sue Fenech u l-verbal tas-seduta tat-28 ta’ April 2009 quddiem il-Qorti tal-Magistrati (Malta) bhala Qorti tal-Gudikatura Kriminali fejn jinghad li l-Ispettur Cilia kien issigilla l-istess flus f’ envelope li gie sigillat u ghalhekk din il-Qorti thoss li l-appell interpost ghandu jigi milqugh fis-sens li l-appellanti ma ghandux jinzamm responsabbli ghan-nuqqas ta’ flus li instabu, ghaliex ma giex pruvat li l-envelope tal-flus kif issigillat seduta stante kien mittiefes sakemm dam fil-kustodja tal-Qorti, u allura l-unika konkluzjoni li din il-Qorti tista’ tasal ghaliha hija li l-ammont ta’ flus gol-envelope ma inghaddux sew, kemm mill-Pulizija u kemm mir-rapprezentanti tal-Kontrollur tad-Dwana qabel ma gew esebiti. Illi huwa sinfikanti wkoll li x-xhieda ta’ Sue Fenech quddiem l-Ewwel Qorti giet rapporatata fis-sentenza hawn appellata mill-Ewwel Qorti fis-sens li hija *stqarret* li l-Ispettur Cilia ghaddielha din is-somma go envelope sigillat

u ghalhekk din il-Qorti qed tilqa` l-appell, u tillibera lill-appellant mill-osservanza tal-gudizzju, u tikkundanna lill-konvenuti l-ohra sabiex ihallsu l-ammont ta' €5,000 li kienu gew konfiskati mill-ufficjali tad-Dwana minghand l-appellat Bryan Ellul Sullivan, bhala parti mis-somma ta' €40,000, u li baqghu ma inghatux lura lill-istess appellat attur, ghaliex mill-ammont ta' €40,000 li gew elevati minn fuq l-appellant mill-Kontrollur tad-Dwana, gew ritornati biss lilu €35,000, proprju ghaliex fl-envelope esebit mill-Ispettur Ivan Cilia meta infetah instab li kien hemm nuqqas ta' €5,000.

Illi f'dan il-kaz allura dak li gie ritenut mis-sentenza tal-Onorabbli Qorti tal-Appell fil-kawza fl-ismijiet “**Martin Cachia vs Kummissarju tal-Pulizija**” (A.C. – 7 ta' Lulju 2006) ma japplikax ghall-kaz in ezami peress li abbazi tal-provi prodotti dak li rrizulta li gie esebit quddiem il-Qorti huwa effettivament envelope li gie sigillat seduta stante li skond l-istess xhud kien jikkontjeni €40,000, izda li rrizulta li attwalment ma kienx jikkontjeni l-imsemmija ammont ta' flus, ghaliex eventwalment meta gie biex jinkiser jew jinqata' s-sigill fuq l-envelope li kien sar seduta stante, instab li fih kien hemm fih biss €35,000 u mhux €40,000 allegati.

III. KONKLUZJONI.

Illi ghalhekk ghal dawn il-motivi, din il-Qorti, **taqta' u tiddeciedi**, billi filwaqt li tichad ir-risposta' tal-appellat Bryan Ellul Sullivan datata 23 ta' Awwissu 2010 u tal-appellati l-Kummissarju tal-Pulizija u tal-Kontrollur tad-Dwana datata 31 ta' Jannar 2011 u dan in kwantu l-istess huma b'xi mod inkonsistenti ma' dak hawn deciz, **tilqa' l-appell interpost mill-appellanti d-Direttur Generali tal-Qrati datat 3 ta' Awwissu 2010 b'dan li tirrevoka u thassar is-sentenza fl-ismijiet “Bryan Ellul Sullivan vs Direttur Generali Qrati ta' Malta et” datata 13 ta' Lulju 2010 (Avviz Numru 25/10) b'dan li fil-waqt li tichad l-eccezzjonijiet tal-konvenuti appellati l-Kummissarju tal-Pulizija u l-Kontrollur tad-Dwana, tilqa' t-talba tal-attur f'dik il-kawza fil-konfront tal-istess konvenuti**

Kopja Informali ta' Sentenza

appellati l-Kummissarju tal-Pulizija u l-Kontrollur tad-Dwana u tikkundanna lill-istess konvenuti appellati l-Kummissarju tal-Pulizija u l-Kontrollur tad-Dwana jhallsu lill-attur appellat is-somma ta' hamest elef ewro (€5,000) ghar-ragunijiet indikati fir-rikors promotur, fil-waqt li tillibera lill-appellant id-Direttur Generali tal-Qorti mill-osservanza tal-gudizzju.

Bl-ispejjez u bl-imghax legali mid-data tat-23 ta' Gunju 2009 sal-effettiv pagament kontra l-appellati/konvenuti l-Kummissarju tal-Pulizija u l-Kontrollur tad-Dwana.

Moqrija.

< Sentenza Finali >

-----TMIEM-----